

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 264/2018-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 19. apríla 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej, zo sudcu Miroslava Duriša a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Michalom Feciľakom, Jesenná 8, Prešov, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 11 ods. 4 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 49/2014 zo 14. apríla 2016, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. júla 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“),

zastúpeného advokátom JUDr. Michalom Fecil'akom, Jesenná 8, Prešov, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 11 ods. 4 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Cdo 49/2014 zo 14. apríla 2016 (ďalej aj „napadnutý rozsudok najvyššieho súdu“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou doručenou okresnému súdu 7. septembra 2011 domáhal, aby žalovaní v 1. a 2. rade boli zaviazaní spoločne a nerozdielne na zaplatenie sumy 1242,16 € s 9,50 % úrokom z omeškania ročne 7. septembra 2011 do zaplatenia, žalovaný v 3. rade bol zaviazaný na zaplatenie sumy 1242,16 € s 9,50 % úrokom z omeškania ročne od 7. septembra 2011 do zaplatenia, žalovaný v 4. rade na zaplatenie sumy 1272,81 € s 9,50 % úrokom z omeškania ročne od 7. septembra 2011 do zaplatenia a žalovaní v 5. a 6. rade boli zaviazaní spoločne a nerozdielne na zaplatenie sumy 1272,81 € s 9,50 % úrokom z omeškania ročne od 7. septembra 2011 do zaplatenia z titulu náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva.

Okresný súd Prešov (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom sp. zn. 29 C 208/2011 z 27. apríla 2012 žalobu sťažovateľa zamietol a zároveň mu uložil povinnosť nahradiť trovy konania. Sťažovateľ uvádza, že okresný súd „mal o. i. za to, že... sťažovateľovi nepatrí opakovaná finančná náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva zriadením vecného bremena ust. § 23 ods. 5 zák. č. 182/1993 Z. z...“.

Proti označenému rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) rozhodol rozsudkom sp. zn. 1 Co 79/2012 zo 6. mája 2013 tak, že zamietol návrh sťažovateľa na prerušenie konania, odvolaním napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu vo veci samej potvrdil ako vecne správne (okrem výroku o trovách konania) a pripustil dovolanie na otázku, či bráni nejaké

ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu považovať náhradu za zákonné vecné bremeno podľa § 23 ods. 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vlastníctve bytov a nebytových priestorov“) za jednorazovú.

Sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 1 Co 79/2012 zo 6. mája 2013 dovolanie, ktoré najvyšší súd napadnutým rozsudkom sp. zn. 3 Cdo 49/2014 zo 14. apríla 2016 ako nedôvodné zamietol.

Sťažovateľ v sťažnosti argumentuje, že *„zriadením vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zák. č. 182/1993 Z. z. nedošlo k vysporiadaniu vzťahu medzi vlastníkom neoprávnenej stavby - žalovanými a vlastníkom pozemku - sťažovateľom... Špeciálny právny predpis citovaným ustanovením iba zamedzuje vysporiadávať právny vzťah podľa ust. § 135c ods. 1 Občianskeho zákonníka odstránením stavby na náklady vlastníka stavby...“*

Sťažovateľ sa v predmetnom konaní domáhal náhrady za nútené obmedzenie vlastníckeho práva zriadeným vecným bremenom v prospech žalovaných, na základe ktorého je obmedzený v užívaní parcely KN-C č. 1510 bytovým domom zo strany žalovaných v období od 08. 09. 2009 do 07. 09. 2011. Tzn., že sťažovateľ sa nedomáhal v tomto konaní jednorazovej náhrady za zriadené vecné bremeno - tzn. „vyplatenia náhrady za vecné bremeno“, ako to nesprávne uviedli všeobecné súdy, ale domáhal sa náhrady za nútené obmedzenie vlastníckeho práva v zmysle § 128 ods. 2 ObčZ, čl. 20 ods. 4 Ústavy SR, čl. 11 ods. 4 Listiny a čl. 1 Protokolu, a to za vymedzené časové obdobie.“

Sťažovateľ zastáva názor, že nútené obmedzenie vlastníckeho práva nemožno uplatniť v súkromnom záujme a bez primeranej náhrady, keďže by to bolo v rozpore s čl. 20 ods. 4 ústavy, čl. 11 ods. 4 listiny a čl. 1 dodatkového protokolu.

Napadnutý rozsudok najvyššieho súdu je podľa názoru sťažovateľa arbitrárny a zjavne neodôvodnený, keďže interpretácia a aplikácia príslušných právnych noriem najvyšším súdom je zjavne protirečivá, popiera pravidlá formálnej a právnej logiky a je v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti. Keďže právne závery najvyššieho súdu sú

podľa názoru sťažovateľa v extrémnom nesúlade so zákonom, napadnutý rozsudok je v rozpore aj s čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľ poukazuje na to, že bol obmedzený proti svojej vôli, pričom namieta, že „porušovateľ, ako aj odvolací súd sa mýlia, pokiaľ majú za to, že sťažovateľ má trpieť bezplatné užívanie jeho pozemku žalovanými, a to na základe § 23 ods. 5 BytZ, čo by znamenalo, že sťažovateľ môže byť obmedzený zo zákona (BytZ), pretože je to v rozpore s článkom 20 ods. Ústavy... a článkom 11 ods. 4 Listiny... keďže sťažovateľ môže byť obmedzený iba na základe zákona a nie zo zákona...

S poukazom na judikatúru Najvyššieho súdu SR, je preto nesporné, že aj v prípade zákonného vecného bremena v zmysle § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. patria vlastníkovi trpiaceho pozemku - sťažovateľovi, opakované platby primeranej náhrady počas trvania núteného obmedzenia...

Ak nie je nárok na náhradu za vysporiadanie práv k neoprávnenej stavbe zriadením vecného bremena za náhradu upravený inak (rozhodnutím alebo zákonom), právo vlastníka obmedzeného vecným bremenom na náhradu sa nemôže premlčať úplne, ak vecné bremeno trvá, premlčať sa môžu jedine jednotlivé čiastkové náhrady za konkrétne dni, kedy boli jeho vlastnícke práva obmedzené.

Je viac ako zrejmé, že žalovaní užívajú nehnuteľnosť sťažovateľa, stavbou bytového domu na nej ležiacou, bez poskytnutia primeranej náhrady.“

V tejto súvislosti sťažovateľ tvrdí, že „záver porušovateľa o základnej otázke nastolenej sťažovateľom v merite veci, o určenie, že existuje obmedzenie vlastníckeho práva a o kompenzácii vzniknutého obmedzenia vlastníckeho práva, nebol napadnutým rozhodnutím porušovateľa a ani rozhodnutím odvolacieho súdu vyriešený... Jeho odpoveďou bolo výslovné odmietnutie nároku sťažovateľa s odkazom na zriadené vecné bremeno s tým, že finančná náhrada je jednorazová. Takýto výklad je však ústavne nekonformný a je v rozpore s inými rozhodnutiami súdov, na ktoré sťažovateľ v konaní poukazoval, ktoré sa týkajú náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva iným zákonným vecným bremenom, a to podľa zákona č. 66/2009 Z. z.“

Na podporu uvedených tvrdení sťažovateľ poukazuje v sťažnosti aj na právne názory vyslovené v rozhodnutiach Okresného súdu Bratislava I a Krajského súdu v Bratislave k náhrade za zriadenie vecného bremena v zmysle zákona č. 66/2009 Z. z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov [ďalej len „zákon č. 66/2009 Z. z.“; (sp. zn. 6 Co 154/2012, 6 Co 117/2012, 7 C 172/2011, 25 C 47/2011, 16 C 2/2011 a iné)] a tiež na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia krajského súdu z 10. januára 2013, ktoré sa podľa zistenia ústavného súdu týkajú najmä výkladu náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva iným zákonným vecným bremenom, a to podľa uvedeného zákona č. 66/2009 Z. z.

Podaním doručeným ústavnému súdu 9. februára 2017 sťažovateľ poukázal na právny názor pléna ústavného súdu vyslovený v náleze sp. zn. PL. ÚS 42/2015 z 12. októbra 2016, podľa ktorého *„jednorazová náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva nie je v súlade s čl. 20 ods. 4 ústavy, a to z dôvodu, že nezohľadňuje povahu a dĺžku trvania núteného obmedzenia vlastníkov povinnosťou trpieť stavbu rozvodov tepla na svojom pozemku“*. V tejto súvislosti sťažovateľ zastáva názor, že *«ani v predmetnej právnej veci preto neobstojí argumentácia porušovateľa, že: „finančná náhrada za vznik vecného bremena je nepochybne jednorazová; nemá teda charakter opakovaného plnenia, resp., že „... neprichádza do úvahy náhrada za pretrvávajúce obmedzenie jeho vlastníckeho práva vo forme opakujúceho sa finančného plnenia...“, ... že ním uplatnený nárok na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva z dôvodu nemožnosti užívať pozemok č. 1510, na ktorom stojí stavba bytového domu vo vlastníctve žalovaných za obdobie od 08. 09. 2009 do 07. 09. 2011 (za dva roky spätne odo dňa podania žaloby), vo výške ročného úžitku, ktorý sa viaže k pozemku č. 1510... premlčaný nie je. Ak teda všeobecné súdy uplatnený nárok sťažovateľa zamietli, došlo z ich strany k porušeniu základných práv sťažovateľa.»*

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol nálezom, ktorým vysloví, že napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu boli porušené jeho základné práva garantované čl. 20 ods. 4, čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 4 a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1

dodatkového protokolu, napadnutý rozsudok najvyššieho súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu zo 6. mája 2013 zruší a vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľ si zároveň uplatňuje úhradu trov konania, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním v konaní pred ústavným súdom.

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané nikým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu

verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označili sťažovatelia, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07, IV. ÚS 27/2010).

Sťažovateľ v sťažnosti namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 4 a čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 11 ods. 4 a čl. 36 ods. 1 listiny a tiež práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 49/2014 zo 14. apríla 2016.

Podľa sťažovateľa najvyšší súd napadnutým rozsudkom porušil ním označené základné práva garantované ústavou a listinou zaručené dohovorom a dodatkovým protokolom nesprávnou aplikáciou právnych noriem a nedostatočným odôvodnením.

II.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 49/2014 zo 14. apríla 2016

Ústavný súd sa pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa sústredil na posúdenie, či nemožno sťažnosť považovať za zjavne neopodstatnenú a v tejto súvislosti v súlade so svojou ustálenou judikatúrou predovšetkým skúmal, či existuje medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a základnými právami upravenými v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, resp. právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru taká príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala, že k ich porušeniu mohlo dôjsť. V nadväznosti na to posudzoval opodstatnenosť námietok sťažovateľa vo vzťahu k ťažiskovým častiam odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu.

Ústavný súd vo svojej konštantnej judikatúre poukazuje na to, že nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva, že jeho úlohou pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je určená princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, ak je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve.

Z toho vyplýva, že ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo zisteného skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii právneho predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení tohto právneho predpisu, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Ochrany základného práva

podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) sa možno domáhať v medziach a za podmienok ustanovených vykonávacími zákonmi (napr. III. ÚS 124/04).

Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a tiež aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru negarantujú právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom a nemožno ich účelovo chápať tak, že ich naplnením je len víťazstvo v takomto spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

Vychádzajúc z uvedených právnych názorov, ústavný súd na účely posúdenia opodstatnenosti sťažnosti preskúmal napadnutý rozsudok najvyššieho súdu. Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozsudku po uvedení dôvodov dovolaním napadnutého rozsudku krajského súdu, obsahu dovolania sťažovateľa a vyjadrenia žalovaných k nemu predovšetkým uviedol:

«... Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods. 1 O. s. p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O. s. p... a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci...

V ustanovení § 238 ods. 3 O. s. p. je odvolaciemu súdu zverené oprávnenie založiť výrokom rozsudku prípustnosť dovolania v prípade, že toto rozhodnutie je zásadného právneho významu. Rozhodnutie odvolacieho súdu má zásadný význam spravidla vtedy, ak rieši takú právnu otázku, ktorá judikatúrou vyšších súdov nebola riešená alebo výklad ktorej v judikatúre týchto súdov nie je ustálený, alebo, ak odvolací súd posúdil určitú právnu otázku inak, než je riešená v konštantnej judikatúre vyšších súdov a rozhodnutie odvolacieho súdu predstavuje v tomto smere odlišné riešenie tejto právnej otázky (viď rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 4/2004).

Pokiaľ odvolací súd vysloví prípustnosť dovolania podľa § 238 ods. 3 O. s. p., je dovolateľ oprávnený napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu len z dôvodu, že spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, a to práve len v tej konkrétne vymedzenej „dovolacej“ otázke, pre ktorú bolo dovolanie pripustené (pozn.: vo vzťahu k dovolaniu pripustenému

dovolacím súdom podľa § 238 ods. 3 O. s. p. sa uvedené ako principiálny, konštantný a nemenný prístup dovolacieho súdu jednotne aplikuje všetkými senátmi najvyššieho súdu v ich doterajšej rozhodovacej praxi - vid' napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 216/2009, 2 Cdo 173/2012, 3 Cdo 219/2011, 4 Cdo 28/2011, 5 Cdo 171/2009, 6 Cdo 115/2011, 7 Cdo 117/2011). Vzhľadom na to sa dovolací súd v predmetnom dovolacom konaní nemohol zaoberať žiadnymi skutkovými otázkami (na ich riešenie nie je oprávnený a ani vybavený procesnými prostriedkami - vid' § 243a ods. 2 veta druhá O. s. p.), ale ani tými právnymi otázkami, so zreteľom na ktoré nebola odvolacím súdom vyslovená prípustnosť dovolania.

Pokiaľ žalobca vyjadril nesúhlas s obsahovou stránkou odvolacím súdom vymedzenej otázky (§ 238 ods. 3 O. s. p.), najvyšší súd pripomína, že oprávnenie založiť prípustnosť dovolania proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, proti ktorému by inak dovolanie nebolo prípustné, zveruje ustanovenie § 238 ods. 3 O. s. p. výlučne odvolaciemu súdu. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu už dávnejšie dospela k záveru, že ak odvolací súd vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku prípustnosť dovolania nevysloví, dovolací súd nie je oprávnený skúmať, či ide o vec zásadného právneho významu (porovnaj tiež R 38/1993 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 16/2001, 3 Cdo 215/2007, 3 Cdo 254/2007, 3 Cdo 225/2009, 3 Cdo 20/2011 a 3 Cdo 146/2013).

Občiansky súdny poriadok účastníkovi konania nepriznáva „procesné oprávnenie domáčať sa vyslovenia prípustnosti dovolania“. Ak odvolací súd nevyhoví účastníkovi a nevysloví prípustnosť dovolania, dovolanie podľa § 238 ods. 3 O. s. p. prípustné nie je (porovnaj tiež II. ÚS 348/08). Pokiaľ teda účastník konania nemá procesné právo, aby dovolanie bolo (vôbec) pripustené, o to viac nemá procesné oprávnenie domáčať sa, aby prípustnosť dovolania bola vyslovená spôsobom zodpovedajúcim jeho predstavám...

Vady konania vymenované v § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. neboli v dovolaní namietané a v dovolacom konaní ich existencia ani nevyšla najavo.

Dovolateľ namieta, že mu v konaní bola odňatá možnosť pred súdom konať...

Pre prípad, že žalobca namieta nesprávnosť postupu súdov v procese zisťovania skutkových podkladov pre rozhodnutie, dovolací súd uvádza, že neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení a skutkových záverov nie je v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaná za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle

ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. (obdobne tiež R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000 a rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012).

Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O. s. p.), a nie účastníkov konania. Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykoná všetky účastníkom navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nezakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 písm. f/ O. s. p., lebo týmto postupom súd neodňal účastníkovi možnosť pred súdom konať (porovnaj R 37/1993 a R 125/1999). Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

K námietke žalobcu, že rozhodnutia súdov sú nedostatočne odôvodnené, dovolací súd uvádza, že judikatúra najvyššieho súdu už dávnejšie (viď R 111/1998) považovala nepreskúmateľnosť rozhodnutia za „inú vadu konania“, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá...

Vzhľadom na pretrvávajúcu nejednoznačnosť názorov senátov najvyššieho súdu v otázke, aké sú procesné dôsledky skutočnosti, že dovolaním napadnuté rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené (nepreskúmateľné), bolo na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Toto stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Dodáva, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne

odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd v prejednávanej veci nepovažuje za prilihavý odkaz žalobcu na tie rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré uviedol v podaniach označených v bodoch 4.3. a 4.5.

Plniac povinnosť vyplývajúcu z § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p. sa dovolací súd zaoberal aj otázkou, či v konaní nedošlo k niektorej z tzv. iných procesných väd majúcich za následok nesprávne rozhodnutie veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.)... Podľa názoru dovolacieho súdu v preskúmvanej veci nedošlo k dovolateľom namietanej „inej“ vade - nepreskúmateľnosti.

Dovoláním napadnuté rozhodnutie uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská procesných strán k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania a právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvého stupňa a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Za „inú“ vadu konania nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

K námietke žalobcu, že odvolací súd sa nevyjadril k jeho odvolacej argumentácii v celom žalobcom očakávanom rozsahu, dovolací súd uvádza, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07). Odvolací súd, riadiac sa svojim právnym názorom, považoval za rozhodujúce to, že na báze žalobcom opísaného skutkového stavu prichádza do úvahy výlučne náhrada za vznik vecného bremena, a to v jej jednorazovej forme. Z tohto dôvodu odvolateľom nastolené otázky nemali z hľadiska právneho posúdenia veci odvolacím súdom „podstatný význam“, preto sa k nim osobitne nevyjadroval. Podľa právneho názoru najvyššieho súdu nemožno tomuto postupu odvolacieho súdu nič vytýkať...»

V ďalšej časti napadnutého rozsudku sa najvyšší súd ako dovolací súd zaoberal námietkou sťažovateľa, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci a v tejto súvislosti najmä uviedol:

«Podľa § 151o ods. 1 Občianskeho zákonníka, vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou, na základe závetu, v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona. Právo zodpovedajúce vecnému bremenu možno nadobudnúť tiež výkonom práva (vydržaním); ustanovenia § 134 tu platia obdobne. Na nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecným bremenám je potrebný vklad do katastra nehnuteľností. Podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z., ak vlastník domu nie je vlastníkom pozemku, vzniká k pozemku právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktoré sa zapíše do katastra nehnuteľností.

Identickú „dovolaciu otázku“, so zreteľom na ktorú bolo dovolanie pripustené aj v preskúmvanej veci, už najvyšší súd riešil v konaní sp. zn. 7 Cdo 26/2014, v ktorom posudzoval opodstatnenosť dovolania podaného proti rozhodnutiu v právnej veci vedenej na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 20 Co 1/2011 (teda vo veci, s poukázaním na ktorú žalobca v preskúmvanom prípade žiadal prerušiť konanie). V predmetnej veci odvolací súd pripustil dovolanie na otázku, či bráni nejaké ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu považovať náhradu za zákonné vecné bremeno podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. za jednorazovú.

Najvyšší súd v rozsudku z 24. marca 2015 sp. zn. 7 Cdo 26/2014 konštatoval, že vecné bremeno okrem toho, že môže vzniknúť písomnou zmluvou, na základe závetu, rozhodnutím súdu, môže vzniknúť aj priamo zo zákona. Zákonom zriadené vecné bremeno je vlastník povinný rešpektovať v nevyhnutnej miere a rozsahu a za obmedzenie svojho vlastníckeho práva má právo žiadať náhradu. V prípade vecných bremien zriaďovaných priamo zo zákona ide vo svojej podstate o určitý druh verejnoprávneho obmedzenia vlastníka nehnuteľnosti. Toto obmedzenie vlastníckych práv je výrazom prevahy verejného záujmu nad záujmom jednotlivca bez toho, aby toto zasahovanie bolo podmienené súhlasom zo strany dotknutého vlastníka.

Vecné bremená zriadené ex lege majú špecifický režim, upravený verejnoprávnymi predpismi, na základe ktorých boli zriadené. Zároveň však majú aj súkromnoprávny prvok.

Vecné bremeno totiž charakterizuje občianske právo ako právo niekoho iného než vlastníka veci, ktorého obmedzuje tak, že je povinný niečo trpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Tzv. zákonné vecné bremená tento charakter majú tiež. Ich režim nie je úplne totožný s režimom zmluvných vecných bremien, pretože sa riadia špeciálnou úpravou právnych predpisov, avšak nejde o komplexnú úpravu, ktorá by vylučovala použitie všeobecnej úpravy občianskeho práva o vecných bremenách. Ak tieto špeciálne predpisy nemajú zvláštnu úpravu, riadi sa ich režim všeobecnou úpravou občianskoprávnou, Subsidiárne použitie všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka vyplýva aj z ustanovenia § 3 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z., podľa ktorého „ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahuje sa na práva a povinnosti vlastníkov domov, bytov a nebytových priestorov Občiansky zákonník a osobitné predpisy.“ Preto aj keď v danom prípade zákon č. 182/1993 Z. z. neuvádza, že vecné bremeno vzniknuté podľa § 23 ods. 5 tohto zákona vzniká len za náhradu, je potrebné v tejto súvislosti vychádzať aj z čl. 11 ods. 4 Listiny a čl. 20 ods. 4 Ústavy.

Finančná náhrada za zriadenie vecného bremena je nepochybne majetkovým právom osoby, ktorá je povinným subjektom z vecného bremena. Predmetné vecné bremeno vzniká „in rem“, vzťahuje sa na každého vlastníka zaťaženého pozemku bez ohľadu na spôsob zmeny vlastníctva. Nemožno teda jeho vznik posudzovať samostatne v prípade každého nového vlastníka zaťaženého pozemku. Finančná náhrada za vznik vecného bremena je nepochybne jednorazová; nemá teda charakter opakovaného plnenia. Je nelogické, aby pri každej zmene vlastníka mal nový majiteľ zaťaženého pozemku nový nárok na finančnú náhradu za už vzniknuté vecné bremeno.

Právne závery uvedené vyššie... zastáva dovolací súd aj v preskúmvanej veci. Názor, ku ktorému dospel Krajský súd v Prešove a na ktorom založil svoj rozsudok zo 6. mája 2013 sp. zn. 1 Co 79/2012 (že za skutkových okolností, ktoré sú opísané v žalobe a ktoré žalobca konkretizoval v priebehu konania, neprichádza do úvahy náhrada za pretrvávajúce obmedzenie jeho vlastníckeho práva vo forme opakujúceho sa finančného plnenia), považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

K obmedzeniu vlastníka takého pozemku, na ktorom v čase nadobudnutia účinnosti zákona č. 182/1993 Z. z. (1. septembra 1993) bol bytový dom vo vlastníctve niekoho iného, došlo jednorazovo - v zmysle § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z.

Uvedené ustanovenie sledovalo cieľ predísť možnosti, že vzťah vlastníka pozemku a vlastníka stavby zostane neupravený (v tom zmysle, že vlastník stavby nebude mať titul na užívanie pozemku). Zvolená bola koncepcia úpravy ich vzťahu zákonným vecným bremenom v zmysle § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. s tým, že finančné vyrovnanie práv a povinností vyplývajúcich z obsahu právneho vzťahu založeného týmto zákonom sa uskutoční (môže uskutočniť) podľa všeobecných zásad vyrovnania vzťahu medzi vlastníkom a tým subjektom, ktorý výkonom svojich vlastných práv obmedzil práva vlastníka.

Ak by v súčasnosti bol vlastníkom pozemku ten istý vlastník, ktorý ním bol v deň nadobudnutia účinnosti zákona č. 182/1993 Z. z. (1. septembra 1993), zrejme by v praxi nevznikali pochybnosti o tom, že a/ uvedeným dňom došlo ex lege k obmedzeniu jeho vlastníckeho práva vecným bremenom v zmysle § 23 ods. 5 tohto zákona, b/ uvedeným dňom mu (aj) v zmysle všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka vzniklo právo na náhradu za toto obmedzenie, c/ od uvedeného dňa mal vlastník možnosť uplatniť svoje právo na náhradu za obmedzenie jeho vlastníckych práv v Občianskom zákonníkom stanovenej dobe.

Pokiaľ tento (nezmenený) vlastník právo na náhradu za obmedzenie svojho vlastníctva neuplatnil v stanovenej dobe, došlo k premlčaniu jeho práva a v súčasnosti sa už nemôže domáhať žiadnej náhrady za obmedzenie jeho vlastníckeho práva.

Ak tento (nezmenený) vlastník pozemku svoje právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva, ku ktorému došlo 1. septembra 1993 ustanovením § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. úspešne uplatnil a bola mu - či už na základe dohody dotknutých subjektov alebo rozhodnutia súdu - poskytnutá náhrada, boli jeho práva uspokojené a v súčasnosti mu už z tohto titulu (obmedzenia jeho vlastníckych práv) nepatrí žiadna ďalšia náhrada za akési „nové“ alebo „pretrvávajúce obmedzenie vlastníctva“.

Na podstate vyššie uvedeného... nemôže nič zmeniť, ak odo dňa účinnosti zákona č. 182/1993 Z. z. došlo k zmene v osobe vlastníka pozemku zaťaženého vecným bremenom v zmysle § 23 ods. 5 tohto zákona.

Aj vtedy, ak došlo k takejto zmene v osobe vlastníka pozemku, treba naďalej rozlišovať jednak tú skutočnosť, že priamo zákon č. 182/1993 Z. z. upravil samotný vecnoprávny vzťah vlastníka pozemku a vlastníka stavby (vecným bremenom obmedzujúcim vlastníka pozemku), jednak skutočnosť, že - pokiaľ tento zákon osobitne neupravil vzájomné (finančné) vyrovnanie nositeľov práv a povinností tvoriacich obsah tohto právneho vzťahu -

prichádzala do úvahy možnosť ich vyrovnaní podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka (avšak len do doby stanovenej zákonom).

Nadväzujúc na tieto úvahy dovolací súd uzatvára, že bez ohľadu na to, či vlastník pozemku, ktorému 1. septembra 1993 (dňom účinnosti zákona č. 182/1993 Z. z.) vzniklo právo na jednorazovú náhradu za vecné bremeno vzniknuté ex lege v zmysle § 23 ods. 5 tohto zákona, túto náhradu uplatnil alebo neuplatnil, resp. či mu náhrada bola alebo nebola vyplatená, súčasnému vlastníkovi tohto pozemku (bez ohľadu na to, kto ním je) nepatrí právo na nejakú ďalšiu náhradu za pretrvávajúce obmedzenie jeho vlastníckeho práva.

Pre úplnosť dovolací súd poznamenáva, že podstatu predmetného názoru... považoval za ústavne udržateľný“ aj ústavný súd v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 227/2012. Ani ďalšie rozhodnutia ústavného súdu vydané vo veciach, v ktorých posudzoval ústavnosť rozhodnutí založených na obdobných záveroch (sp. zn. I. ÚS 474/2013, IV. ÚS 227/2012, I. ÚS 1/2012, II. ÚS 506/2011), na tom nič nezmenili.

Treba tiež dodať, že v rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 89/2008 išlo o problematiku zaplattenia náhrady titulom obmedzenia vlastníckeho práva k pozemku jeho zaťažením „zákoným vecným bremenom“ v prospech vlastníka energetického zariadenia. Najvyšší súd v tomto rozhodnutí uviedol, že ak by zákony upravujúce tzv. zákonné vecné bremená neriešili poskytovanie náhrad za takéto bremená, bolo by možné odvodiť ich poskytnutie priamo z čl. 20 ods. 5 Ústavy, prípadne z § 128 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo 6. mája 2013 sp. zn. 1 Co 79/2012 nie je v rozpore s názorom najvyššieho súdu vyjadreným vo veci sp. zn. 4 Cdo 89/2008: nepopiera, že za obmedzenie práva vlastníka pozemku v zmysle § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. patrí vo všeobecnosti náhrada, konštatuje ale, že náhrada patrila len tomu, kto bol vlastníkom spornej parcely v čase, keď tento zákon nadobudol účinnosť a že - v okolnostiach prejednávanej veci - žalobca na ňu nemá nárok.

Vzhľadom na to, že dovolateľ neopodstatnene namieta, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), najvyšší súd jeho dovolanie zamietol (§ 243b ods. 1 O. s. p.).»

Sťažovateľ namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktoré malo spočívať v tom, že najvyšší súd v dovolacom konaní vyslovil v posudzovanej veci, že uplatnený nárok sťažovateľa na náhradu za nútené obmedzenie vlastníckeho práva je jednorazový, že sa premlčiava v trojročnej premlčacej lehote a že si ho mohol uplatniť len ten vlastník pozemku, ktorý bol jeho vlastníkom v čase účinnosti zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov.

Sťažovateľ svoje tvrdenie o tom, že argumentácia dovolacieho súdu v predmetnej právnej veci neobstojí, zakladá aj odkazmi na nález ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 42/2015 z 12. októbra 2016, podľa ktorého jednorazová náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva nie je v súlade s čl. 20 ods. 4 ústavy, a to z dôvodu, že nezohľadňuje povahu a dĺžku trvania núteného obmedzenia vlastníkov povinnosťou trpieť stavbu rozvodov tepla na svojom pozemku. Podľa názoru sťažovateľa ním uplatnený nárok na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva z dôvodu nemožnosti užívať pozemok č. 1510, na ktorom stojí stavba bytového domu vo vlastníctve žalovaných za obdobie od 8. septembra 2009 do 7. septembra 2011, premlčaný nie je.

Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozsudku najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu sp. zn. 3 Cdo 49/2014 zo 14. apríla 2016 (s prihliadnutím na obsah rozsudku krajského súdu ako odvolacieho súdu sp. zn. 1 Co 79/2012 zo 6. mája 2013, ktorý bol v dovolacom konaní preskúmaný) dospel k názoru, že zo záverov dovolacieho súdu týkajúcich sa posudzovanej právnej otázky (či bráni nejaké ustanovenie všeobecného záväzného právneho predpisu považovať náhradu za zákonné vecné bremeno podľa § 23 ods. 5 zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov za jednorazovú) nevyplýva taká jednostrannosť alebo taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

Argumenty uvedené v odôvodnení, ktoré viedli dovolací súd k rovnakým právnym záverom, aké vyslovil krajský súd v dovolaní napadnutom rozsudku zo 6. mája 2013 (pri úplnom zistení skutkového stavu a pri použití správneho právneho predpisu, pozn.), že

v danej veci ide o finančnú náhradu za vznik vecného bremena, ktoré je jednorazovou náhradou, a teda neexistuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré by bránilo tomu záveru, sú podľa názoru ústavného súdu z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné a nesignalizujú, že napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu mohlo dôjsť k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a tiež práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Po preskúmaní napadnutého rozsudku najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa primeraným spôsobom vysporiadal s dovolacou námietkou sťažovateľa spočívajúcou v nesprávnom právnom posúdení veci, a to iba v otázke, pre ktorú bolo dovolanie pripustené, t. j. v otázke, či bráni nejaké ustanovenie všeobecného záväzného právneho predpisu považovať náhradu za zákonné vecné bremeno podľa § 23 ods. 5 zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov za jednorazovú. Závery dovolacieho súdu sú pritom formulované zrozumiteľne a podľa názoru ústavného súdu sú aj dostatočne odôvodnené, pričom ich nemožno považovať za svojvoľné.

Skutočnosť, že sa sťažovateľ so záverom najvyššieho súdu (resp. krajského súdu ako dovolacieho súdu) nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o porušení jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a tiež práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd ďalej pripomína, že jeho primárnou úlohou v konaniach o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy nie je podávať výklad právnych predpisov, ktoré všeobecný súd v dotknutom konaní pred ním aplikuje. Za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd je v prvom rade zodpovedný všeobecný súd. Výklad právnej normy a jeho uplatnenie všeobecným súdom musí byť v súlade s ústavou (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy) a ústavný súd iba posudzuje, či príslušný výklad právnej normy aplikovanej v konkrétnych okolnostiach prípadu je ústavne akceptovateľný, resp. či nie je popretím jej účelu, podstaty a zmyslu.

Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého dovolacieho rozhodnutia, ktoré je dostatočne odôvodnené. Pretože

napadnutý rozsudok najvyššieho súdu nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru najvyššieho súdu.

Ústavný súd považuje za potrebné pripomenúť, že sťažovateľ sa na ústavný súd v obdobných veciach obrátil už viackrát, pričom napadnuté rozsudky (krajského súdu, pozn.), proti ktorým sťažnosť smerovala, boli založené v podstate na rovnakom právnom názore, aký vyslovil najvyšší súd v napadnutom rozsudku. Ústavný súd tieto sťažnosti sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnené, a to uzneseniami sp. zn. I. ÚS 1/2012, sp. zn. II. ÚS 501/2011, II. ÚS 506/2011, III. ÚS 13/2010, IV. ÚS 227/2012, I. ÚS 474/2013 a sp. zn. II. ÚS 323/2017, na ktoré v podrobnostiach odkazuje.

Vo vzťahu k celému radu rozhodnutí všeobecných súdov, Ústavného súdu Českej republiky a ústavného súdu, ktorými sťažovateľ odôvodňuje svoju sťažnosť, ústavný súd uvádza, že právne názory v nich vyjadrené nie sú aplikovateľné na v tomto konaní preskúmanú vec, pretože nejde o skutkovo a právne totožné veci a mnohé citácie z týchto rozhodnutí sú iba vytrhnuté z kontextu celého rozhodnutia.

Vo vzťahu k nález sp. zn. IV. ÚS 70/2011 z 23. júna 2011, ktorým ústavný súd rozhodoval o inej sťažnosti sťažovateľa, je potrebné uviesť, že dôvodom zrušenia rozsudku krajského súdu citovaným nálezom bola skutočnosť, že krajský súd sa v odôvodnení nezaoberal nárokom na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva vlastníka pozemku zriadeným zákonným vecným bremenom. Z označeného nálezu však v žiadnom prípade nemožno vyvodit', že sťažovateľovi takýto nárok vznikol.

Na tomto závere ústavného súdu nemení nič ani jeho nález sp. zn. PL. ÚS 42/2015 z 12. októbra 2016, ktorým bolo v bode 1 vyslovené, že «ustanovenia § 10 ods. 5 druhá, tretia a štvrtá veta, § 10 ods. 9, § 10 ods. 10 prvá a tretia veta a § 10 ods. 12 prvá, druhá a štvrtá veta zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov

v rozsahu, v akom sa v týchto ustanoveniach používa slovo „jednorazová“ v slovnom spojení „primeraná jednorazová náhrada“, nie sú v súlade s čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a s čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.».

Nemožno totiž stotožňovať právnu úpravu zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o tepelnej energetike“), ktorý upravoval primeranú jednorazovú náhradu za zriadenie vecného bremena a náhradu za vecné bremeno upravené v § 23 ods. 5 zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, keďže upravuje rozličné situácie, ktoré vyjadrujú rôznu formu obmedzenia v užívaní nehnuteľností. Kým pri obmedzení vlastníckeho práva podľa zákona o tepelnej energetike sa poskytuje náhrada za výmeru, v ktorej je vlastník obmedzený pri užívaní nehnuteľnosti v dôsledku uplatnenia zákonného vecného bremena držiteľom povolenia, a to pri výkone práv a povinností podľa § 10 ods. 1 zákona o tepelnej energetike, ktorých rozsah a frekvenciu nemožno vopred určiť, pri právnej úprave zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov vzniká k pozemku právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ak vlastník domu nie je vlastníkom pozemku, teda rozsah vecného bremena je určiteľný už pri jeho vzniku, t. j. od účinnosti zákona 1. septembra 1993.

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd zastáva názor, že medzi rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 49/2014 zo 14. apríla 2016 a obsahom sťažovateľom označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.2 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 4 ústavy a čl. 11 ods. 4 listiny a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 49/2014 zo 14. apríla 2016

Sťažovateľ tiež namieta, že rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 49/2014 zo 14. apríla 2016 došlo aj k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 20 ods. 4 ústavy a čl. 11 ods. 4 listiny a podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Vychádzajúc z odôvodnenia sťažnosti, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ namieta porušenie základného práva vyplývajúceho z čl. 20 ods. 4 ústavy a čl. 11 ods. 4 listiny a tiež práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu v priamej príčinnej súvislosti s namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, resp. ako dôsledok ich porušenia. Ak ústavný súd za týchto okolností dospel k záveru, že napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako ani práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemožno uvažovať ani o porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 4 ústavy a čl. 11 ods. 4 listiny a ani práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa už ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa na ochranu ústavnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. apríla 2018